

Šonedēļ pirmizrādi uz kinoekrāniem piedzīvos operete - videostāsts "Trīs zvaigznes. Zigfrīds", biogrāfisks stāsts par vienu no spilgtākajiem politiķiem Latvijas vēsturē, pirmo ārlietu ministru Zigfrīdu Annu Meierovicu.

JĀNIS GABRĀNS

Izrāde – filma ataino notikumus no laika, kad Zigfrīds Anna Meierovics bija Bēgļu komitejas biedrs līdz pat nāves brīdim, kad viņš ir jau starptautiski respektēts un atzīts diplomāts. Operete, kurai mūziku sarakstījis Platons Buravickis, libretu – Juris Hiršs, patlaban nav uzvesta uz skatuves, bet iemūžināta videoversijā. Par šo darbu uz sarunu aicināju režisoru **DACI MICĀNI – ZĀLĪTI.**

- Vai veidot iestudējumu par Zigfrīdu Annu Meierovicu bija liels izaicinājums?

- Tas ir izaicinājums ikvienam cilvēkam, kurš pieskaras šai leģendārajai personībai. Apzināties, ka runājam par vienu no izcilākajiem cilvēkiem, kāds mūsu tautā bijis, kurš palīdzējis izveidot mūsu valsti.

Sākot darbu, režisoram gluži kā karavadonim jāsaprot stratēģija. Tās ideju sēklas jau brīnišķīgi iedēstījis Juris Hiršs, rakstot libretu, veicot izpēti darbu, atlasot tēlus, notikumus. Ja runājam par Juri Hiršu, jāatceras, ka viņa māte Vija Mikāne bija dzejniece un arī Jurim ir šis liriskā dzejnieka talants. Tik kvēli, tik tīri, tik mīlestību apliecināši vārdi, ko skatītāji varēs dzirdēt dziesmās, uzskatāmi parāda viņa dziesminieka talantu. Viņš spējis savienot valstsvīra portretu ar mīlestības caurvītas cilvēka dzīves portretējumu, un varbūt tieši šo šīs personības šķautni līdz šim esam iepazīnuši mazāk.

Režisoram jāsaprot, kāds instrumentārijs ir viņa rīcībā, kā to labāk izmantot. Bija jāatrod vislabākā atslēga, kā šo stāstu atslēgt, un šajā situācijā ekranizējums likās pareizākā izvēle. Šis nav koncertieraksts, bet veidots kā filma, bet tā var atstāt milzīgu

Celt, sargāt, ticēt

iespaidu, ja atrod īsto ceļu uz cilvēku sirdīm.

- Cik daudz pati pirms filmas zinājāt par šo personību?

- Sākšu ar to, ka esmu padomju laika bērns un man skolā nemācīja Latvijas vēsturi. To mācījos no ģimenes locekļiem, no dzimtas stāstiem. No vienas vecmātes, kurai brāļi bija strēlnieki, no otras, kuras vīru izsūtīja.

Par Meierovicu zināju galvenokārt vien "sausus" faktus, arī to, ka viņa kapavieta vienmēr bijusi kā svētvieta sveču vakaros. Tas notika arī padomju laikos, un runāja, ka tur čekisti stāvēt un fiksējot katru atnācēju. Bet to personības lielumu, to darba apmēru, kādā politiķis darbojās, aptvēru vien, strādājot pie šī darba, iedziļinoties viņa personībā. Un tas mani absolūti iedvesmoja tāpat kā visu radošo komandu.

Meierovica personībā tik daudz kas fascinē. Kaut vai tas, ka, braucot pirmajās ārvalstu vizītēs, vēl pirms valsts bija nodibināta, viņš ņēma līdzī Anša Cīruļa, kurš veidoja Latvijas karoga metu, izstrādātu pastkartī. Un uz tās Meierovics rādīja pasaules dižajiem, kur atrodas Latvija. Tas parāda to sākuma punktu, kādā viņš sāka darboties.

Ārvalstu vizītēs viņam portfeli bija latviešu mākslinieku - Purviša, Rozentāla, Valtera un citu - gleznu reprodukcijas, lai parādītu Eiropas līderiem, ka latvieši ir izglītota un kulturāla nācija. Tas liecina, kā viņš gribēja pastāstīt par Latviju, jo ļoti mīlēja šo valsti. Zigfrīds Meierovics arī ļoti palāvējis uz Dieva svētību.

Kā cilvēks viņš bija apveltīts ar izcilām humānisma īpašībām, viņam bija spēja sajust citus. Kad hroniķā redzam Meierovica bēres, visa Rīga ir ziedu jūrā, tad jādomā, ka tā taču atvadās no karaļiem.

- Atzišos, mani nedaudz mulsināja fakts, ka izvēlēts operetes žanrs, kas ir kaut kas viegls, nenopietns, jautrs.

- Bet ar šo žanru saskan tas, kādas viņam bija dzīves alkas, cik mīlestības piesātināta jūtu dzīve. Gan mīlot savu pirmo sievu Annu, gan satiekot un iemīlot Kristīni Bakmani, kas arī ir izcila

■ DACE MICĀNE – ZĀLĪTE.

Foto: PUBLICITĀTES

personība, jo ir pirmā latviešu sieviete uzņēmēja. Viņa redzēja, ka Latvijā vajag ražot lidmašīnas, un viņas uzņēmums bija pirmais, kas to sāka darīt. Tas uzskatāmi parāda tos lielos apvēršņus, kā šie divi izcilie cilvēki domāja.

Tāpēc filmas uzņemšanas laikā braucām uz Cēsīm, kur lidlaukā filmējām Zigfrīdu un Kristīni pie viņu radītās lidmašīnas. Par to liels paldies biedrībai "Vidzemes aeroklubs".

Jā, izvēlēta operete, bet sākotnēji operete tomēr bija radniecīga lielajai operai, tikai ne ar tik lielām traģēdijām. Gribu uzsvērt, ka darbu izauklējusi Operetes teātra fonda vadītāja Agija Ozoliņa – Kozlovska, kura mūžu velta, lai

operete Latvijā būtu. Viņa spēja visus pārliecināt, ka tieši šis žanrs ir piemērots, lai stāstītu par Meierovicu. Tiklīdz iedziļināties sīzētā, kļūst skaidrs, ka tas ir kaut kas jauns. Turklāt kas jauns mūsdienīgā izpratnē, jo tā ir laikmetīga operete. Ir izcila Platona Buravicka mūzika, tāpēc gribu teikt, ka šī ekranizētā operete ir ne tikai skatāma, bet arī klausāma.

- Vēsturisku notikumu, cilvēku atainošana kādā mākslas žanrā vienmēr liek spriest, cik daudz darbā saglabātas vēsturiskas patiesības.

- Ar "Trīs zvaigznes. Zigfrīds" mēs tikai pietuvojāmies šim brī-

nišķīgajam cilvēkam. Māksla jau ir nosacītība, protams, mēs nevaram zināt, vai tiešām tas bija tā, kā redzams filmā, vai tajā tikšanās brīdī viņš sacīja tieši šos vārdus. Domāju, Juris Hiršs ar savu lielo Nacionālā teātra pieredzi libretu ir uzbūvējis ļoti gudri.

Kā jau operetē, nav tikai teksts, Zigfrīda un Kristīnes jūtu dzīvi, tās attīstību laikmetīgās dejas valodā izcili ieskicē coreogrāfe Lilija Lipore. Kopumā tapis izcils komandas darbs, kur katrs devis savu pienesumu.

Zigfrīda Anna Meierovica lomā iejūtas tenors Valters Gleške, kurš šogad absolvē Mūzikas akadēmijas operas klasi, esmu pārliecināta, ka viņa balss ir milzīgs ieguvums Latvijai. Viņu iepazīnu, īsā kursā pasniedzot drāmas pamatus, un viņš palika atmiņā kā students ar ļoti augstu ideālismu. Kad lūkojam, kam uzticēt Meierovica lomu, atcerējos Valteru, un tā bija pareizā izvēle. Tas, ar kādu atdevi viņš dzīvo tēlā, ir kaut kas brīnišķīgs. Arī pārējie aktieri, tostarp Sonora Vaice, kura iejūtas Kristīne tēlā, vai Jolanta Strikaite, kura tēlu pirmo sievu Annu, ir lieliskas.

- Kāds ir ekranizējuma galvenais vēstījums?

- Man bija svarīgi attēlot galvenā varoņa dzīves gājumu, kā viņš upurē personīgās intereses lielajai idejai. Meierovica ideja bija Latvijas valsts, viņš ir vidutājs starp pasauli un Latviju, mums no viņa daudz ko mācīties.

Brīžos, kad ir grūti, kad liekas, ka mums nekā nav, ka neviens mūs nesaprot, šis dižais cilvēks parāda, ka katram ne tikai jāiet cauri kādām dzīves grūtībām, bet katram ir iespēja kaut ko sasniegt, uzcelt, veidot. Viņš uzcēla Latvijas valsti, un tā mēs katrs kaut ko veidojam mūsu valstī. Jūs to darāt ar savu laikrakstu, es – ar savu režijas darbu, vēl kāds uzar lauku, iesēj ziemājus un arī veido Latviju. Jo mēs darām, un tas ir galvenais. Ceru, pēc operetes noskatīšanās vismaz daļa cilvēku teiks, ka ir gatavi kaut ko darīt. Jā, mēs vispirms ceļam sev, savai ģimenei, bet, ja tam pieliekam klāt dziļāko jēgu, ka esam laimīgi būt daļa no Latvijas, šis darbs iegūst pavisam citu nozīmi. Ja gribam ko darīt savas valsts labā, tad visam, kas bijis pirms tam, bijusi jēga: tiem strēlniekiem, kuri kailām kājām nāca mājās uz Latviju, tad bija jēga; arī Meierovica darbībai – celt, sargāt, ticēt. □

VIDZEMES ZIŅAS

■ Atbalsts jaunajā novadā vienāds

Limbažu novads.

Pašvaldība arī turpmāk finansiāli atbalstīs iedzīvotāju vēlēšanos izbūvēt pieslēgumus kanalizācijas tīkliem. Līdzšinējā Salacgrīvas novadā to atbalstīja visai dāsnī, bet iespēja bija dota konkrētām iedzīvotāju kategorijām. Limbažu novadā varēja saņemt mazāku līdzfinansējumu, toties ikviens interesents. Savukārt bijušajā Alojās novadā šāds atbalsts vispār nepastāvēja.

Tapuši saistošie noteikumi, kas attiecas uz visu jaunizveidoto novadu. Noteikumi paredz, ka jebkurš interesents, pievienojot īpašumu centralizētajai maģistrā-

lei, var pretendēt uz atbalstu 70% apmērā no būvniecības kopējām izmaksām, bet ne vairāk kā 2000 eiro par vienu pieslēgumu. Gana liela sabiedrības daļai (trūcīga vai maznodrošināta persona, politiski represēta, pensionārs, ģimene ar bērniem utt.) būs iespēja saņemt atbalstu 100% apmērā no būvniecības kopējām izmaksām, bet ne vairāk kā 4000 eiro. Līdzfinansējumu var dubultot, ja izbūvēto pieslēgumu varēs izmantot vismaz divos nekustamajos īpašumos. Līdzšinējā Limbažu novadā šogad budžetā šim mērķim bija paredzēti 20 000 eiro, apgūti aptuveni 12 000. Iespējams, mazā interese skaidrojama ar nepietiekamu informāciju par šāda atbalsta pieejamību.

■ Vakaros pa gaišām ielām

Gulbenes novads. Pašvaldība 117 322 eiro budžeta līdzekļu ieguldījusi apgaismojuma infrastruktūras uzlabošanai gan pagastos, gan pilsētā. Lizumā, Jaungulbenē, kur katrā izgaismotās trīs ielas, Stradu pagasta Šķieneros un Stāšos, Lejasciema pagasta Sinolē, Beļavas pagasta Pilskalnā, Galgauskā un Tīrzā izvietoti 154 gaismekļi. Savukārt Gulbenē pabeigta gaismekļu nomaina 12 ielās. Visās apgaismojuma ierīcēs uzstādīti gaismekļu kontrolieri un satiksmes uzskaites sensori, kuru rādītājus var redzēt ekrānā, kas ir uzstādīts pašvaldības administratīvajā ēkā.

■ Pagastā pakalpojumi pieejami

Siguldas novads. Izveidota vienota novada pašvaldības administrācijas un iedzīvotājiem pieejamo pakalpojumu struktūra Inčukalna pagasta iedzīvotājiem. Tagad bijušās Inčukalna novada pašvaldības telpas izmanto un strādā Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs un Inčukalna Mūzikas un mākslas skola, kā arī par sabiedrības drošību un kārtību pagastā rūpējas pašvaldības policijas inspektori, kuri ikdienā uzturas uz vietas. Inčukalnā tiek nodrošināti sociālā dienesta un bāriņtiesas pakalpojumi.

■ Limbažiem savs kalendārs

Limbažu novads. Izdots limbažnieces Ingridas Briedes sagatavotais sienas kalendārs 2022. gadam ar 12 fotogrāfijām, kurās iemūžināti Limbažu skati. Foto veidojusi pati kalendāra sastādītāja, kā arī limbažnieki Ingus Evertovskis un Guntars Vītols. Tāpat izdevumā publicēts Jāņa Petera Limbažiem veltīts dzejolis un pilsētas himna, kuras vārdu autors ir Dailonis Vanags. I. Briedei iecere veidot pilsētas kalendāru radusies pirms dažiem gadiem.

Sagatavoja
SARMĪTE FELDMANE